

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЮРИЙ ГАГАРИН" -
гр. СЛИВЕН

тел./факс: 044/624537; GSM: 0877788935; E-mail: info-2000112@edu.mon.bg

Утвърждавам!
Директор:
/Г. Илиева/

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на
Училищната Общност
в

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЮРИЙ ГАГАРИН" -
гр. СЛИВЕН

2023 - 2024 учебна година

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл.1. Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на педагогическите специалисти, служителите и работниците в ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на училището.

1) Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен, както и да повишава общественото доверие в професионализма и морала на училищната общност.

2) Чрез спазване на правилата за поведение, заложен в Етичния кодекс, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен.

Чл.2. Всеки член на училищната общност действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на съвременно и демократично училище.

Чл.3. Дейността на членовете на училищната общност в ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

Всеки учител, служител и работник е длъжен да изпълнява служебните си задължения, като:

- спазва действащото в Република България законодателство;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието към просветната институция;
- отнася се любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;
- следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;
- изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на гражданите и защитава интересите на училището.
- общува със семействата на учениците в дух на сътрудничество и взаимно уважение, като на всяко дете се дава право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
- защитава по най-добър начин интересите на детето.

ГЛАВА ВТОРА

Цели

Чл.4. Етичният кодекс има за цел:

- (1). Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;

(2). Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;

(3). Да насочат поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

(4). Да очертаят моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.

ГЛАВА ТРЕТА

Ценности и компетентности

Чл.5. Базовите ценности, изповядвани от ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен са:

1) **Професионална компетентност** – учителят, служителят и работникът притежават знанията, уменията и квалификацията за заеманата длъжност.

2) **Ефективност** - учителят, служителят и работникът постигат максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.

3) **Отговорност и изпълнителност** - учителят, служителят и работникът имат развито чувство на дълг при изпълнение на трудовите си задачи.

4) **Услужливост** - учителят, служителят и работникът са услужливи към търсещите информация, услуги или съдействие.

5) **Вежливост** - учителят, служителят и работникът имат устойчиво и любезно поведение.

6) **Честност** - учителят, служителят и работникът коректно представят своята гледна точка.

7) **Лоялност** - учителят, служителят и работникът се отнасят почтено и уважително към училището.

8) **Подходящ външен вид** - учителят, служителят и работникът да се явяват на работа в подходящо облекло и външен вид, съответстващи на положението им на учители и служители в училище и на добрите нрави.

Чл.6. ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен се стреми към постигане на:

1) Полезност за обществото.

2) Максимални резултати в учебно-възпитателната работа.

3) Обществено признание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение.

4) Колегиални отношения – изграждане на взаимноприемливи отношения между всички членове на организацията.

Чл.7. Всеки учител и служител е длъжен да познава и спазва:

1) Специфичните за образователната система нормативни документи.

2) Закона за квалифицираната информация.

3) Закона за закрила от дискриминация.

4) Етичния кодекс на работещите с деца.

- 5) Вътрешноучилищните документи - правилници, инструкции, инструктажи и др.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Взаимоотношения с ученици, колеги, родители и граждани

Чл.8. Учителят, служителят и работникът предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват задълженията си безпристрастно и без предубеждения, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица.

Чл.9. Учителят, служителят и работникът участват активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки един от тях и техните искания. Те са длъжни да имат поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл.10. Учителят, служителят и работникът зачитат правата на всички ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, като се въздържат от дискриминационни действия и показват добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл.11. Учителят, служителят и работникът са длъжни да изпълняват своите задължения законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство.

Чл.12. Учителят, служителят и работникът са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при/или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл.13. Учителят, служителят и работникът отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

Чл.14.

1) В своите колегиални взаимоотношения, учителите, служителите и работниците, се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост.

2) Учителят, служителят или работникът нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

3) Недопустимо е отправянето на обиди между учители, служители и работници, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл.15.

1) Учителят, служителят или работникът са длъжни да помагат на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

2) Главен и/или старши учител са длъжни да подпомагат организационно и методически новопостъпилите учители.

Чл.16. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл.17. В отношенията си с колегите, всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл.18. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят, служителят и работникът трябва да дават пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът - на своите подчинени.

Чл.19. Учителят, служителят или работникът се отнасят с учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърняват достойнството им, не създават конфликти, не нарушават правата им и не ги дискриминират.

ГЛАВА ПЕТА

Професионално поведение

Чл.20. Учителите, служителите, работниците и ръководството на ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен проявяват висок професионализъм, безпристрастност и активност при провеждането на държавната политиката на Министерството на образованието и науката /МОН/, така и при осъществяването на неговите правомощия.

Чл.21. При изпълнение на своите задължения се придържат към лоялно поведение и почтеност в действията си, като създават увереност у ръководителя, чиято дейност подпомагат, така че той да може да им се довери и да разчита на тях.

Чл.22. Учителят, служителят и работникът изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат пристрастията да му влияят.

Чл.23. Учителят, служителят и работникът изпълняват задълженията и функциите, вменени им с длъжностната характеристика и стриктно изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.24. Учителят, служителят или работникът изпълняват само законосъобразните нареждания на директора.

Чл.25. Учителят, служителят или работникът споделят открито и честно с директора проблемите, с които се сблъскват в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.26. Учителят, служителят или работникът следва да противодействат на корупционните прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен.

Чл.27.

- 1) Учителят, служителят или работникът опазват повереното общинско имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.
- 2) Всеки един от учителите, служителите и работниците може да ползва имуществото, документите и информацията на училището само за осъществяване на служебните си задължения.

Чл.28. Като се има предвид, че поведението в Интернет стана част от нашата образователна програма, педагогическите специалисти да следят внимателно двупосочната комуникация, което ще подобри взаимоотношенията между семействата и училището, ще внесе повече разбиране и толерантност по време на учебния процес.

Чл.29. Педагогическите специалисти следва да полагат максимум усилия за преодоляване пропускането на учебен материал, когато поради форсмажорни обстоятелства присъственият учебен процес в училище е преустановен, както и да не спират предоставянето на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Чл.30. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

ГЛАВА ШЕСТА

Лично поведение на учителите, служителите и работниците

Чл.31.

1) Учителят, служителят и работникът са длъжни да спазват поведение, съобразено със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронва престижа на ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен и да пази авторитета на институцията, която представлява.

2) Учителят, служителят и работникът изпълняват добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените му указания от висшестоящите органи.

3) Учителят, служителят и работникът спазват отговорно наложените обществени правила и ограничения в условия на усложнена епидемиологична обстановка.

Чл.32. Учителят, служителят и работникът се стремят да не предизвикват с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива се стремят да ги преустановят или разрешат като запазват спокойствие, контролират емоциите и действията си и не допускат участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл.33.

1) Учителят, служителят и работникът се стреми да декларира точно и навреме данните за определяне на данъчните му задължения и да погасява своевременно финансовите си задължения, така че да не уронва престижа на образователната институция.

2) Учителят, служителят и работникът трябва да бъде честен и точен по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

Чл.34. Учителят, служителят и работникът не може да извършва дейности забранени от закона, както и да получава приходи от забранени със закон дейности.

Чл.35.

1) Учителят, служителят и работникът придобива и управлява личната си собственост по начин, който не поражда никакво съмнение за възползване от служебното си положение.

2) От учителя, служителя и работника се очаква да избягва сблъсъка между служебните си задължения и личните си интереси.

Чл.36.

1) Учителят, служителят и работникът се стремят да повишават своя професионализъм и квалификация, чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността му и се стараят да развият собствения си потенциал и да постигат увеличаване ефективността и качеството на работата.

2) Всеки един от учителите, служителите и работниците следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стреми към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

ГЛАВА СЕДМА

Конфликт на интереси

Чл.37. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е длъжен своевременно да информира директора.

Чл.38. Учителят, служителят и работникът не трябва да използват своето служебно задължение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл.39. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

Чл.40. Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Чл.41. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Чл.42. Всеки учител, служител и работник, който е напуснал ОУ "Юрий Гагарин" - гр. Сливен няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна, поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

Чл.43. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

ГЛАВА ОСМА

Лично поведение на децата и учениците

1. Съхраняват авторитета на училището и училищната общност и допринасят за развитие на добрите традиции.
2. Ръководят се от моралната максима: "Никога не постъпвай спрямо другите така, както не искаш те да постъпват спрямо теб".
3. Защитават своята позиция свободно: със слово и поведение без да накърняват достойнството на другите.
4. Постъпват винаги така, че всеки да може да изказва и защитава свободно разбиранията си и да отстоява позициите си.

5. Проявяват уважение към личността на всеки: изслушват внимателно, противопоставят аргументи, никога не изразяват несъгласието си чрез лични обиди и квалификации. Неуважение е всяко действие, което е нежелано или се разбира като обидно от другите.
6. В своята дейност се стремят да не нарушават личното пространство на другите, включително при общуването в социалните мрежи.
7. Демонстрират грижливо отношение към училищното имущество:
 - Съдействат на учителите си в изпълнението на техните професионални задължения;
 - Присъстват редовно в учебните часове и занимания;
 - Подготвят се и работят активно в учебните часове;
 - Стремят се към усъвършенстване на знанията и личността си;
 - Помагат винаги, когато някой се нуждае от помощ и имат възможност да я окажат.
8. Отнасят се с уважение към всички членове на училищната общност и към институцията - училище - обличат се чисто и прилично (спретнато), говорят учтиво, спазват утвърдените правила във взаимоотношенията, не решават конфликтите с агресия.
9. Да сигнализират незабавно на класния си ръководител или на ръководството на училището, при възникване на конфликт, агресивно поведение или друга нередност.
10. Учениците да идват в училище в чист и приличен външен вид и да не демонстрират пред останалите материалното положение на родителите си.
11. Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.
12. Да използват активно и отговорно всички средства за лична хигиена.
13. Да не снимат и публикуват клипове в интернет пространството, в които има обидно съдържание за учители, съученици, служители, родители и др. уронващи авторитета им.
14. Да използват мобилни телефони и други устройства по време на учебните часове само и единствено с разрешение на учителя с цел постигане на по-добри дигитални умения и изпълнение на поставените от учителя задачи. По преценка на учителя, мобилните телефони да се поставят в началото на часа в определено за целта място.
15. Да определят и приемат заедно Харта на етичните правила, която да стои на видно място във всяка класна стая.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Лично поведение на родителите

1. Родителите, като част от училищната общност, да се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището, както в интерес на своето дете, така и в интерес на другите ученици и училището като цяло.

2. Тяхно задължение е да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват помощ и подкрепа при решаването им.

3. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, прилагани от учителите.

4. Родителите уважават труда на своите деца и техните учители. Недопустимо е обсъждането на личните качества и проблеми на учителя в присъствието на децата. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за учители и други родители.

5. Според възможностите и разбиранията си, родителите подпомагат училищната общност в осъществяването на училищната политика:

- а) не се включват в дейности, уронващи авторитета на училището;
- б) подкрепят децата си и служат за пример при спазването на училищния правилник към съучениците си.

6. Родителите, с помощта на учителите, да разширяват мирогледа и познанието на децата в различни области, да стимулират и развиват творческите и дигиталните им способности, за да имат желание учениците да се включват. Родителите да носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат такава за последствията от поведението си. Да осигурят на децата си за учебните занятия лични предпазни средства (гел за дезинфекция на ръцете, мокри дезинфекциращи кърпички и др.).

7. При всички респираторни инфекции като грип, и др., да потърсят лекар навреме и, ако детето има симптоми, да се контролира то да избягва публични места (училища, обществен транспорт и др.), за да се предотврати разпространението на вируса сред други хора и съученици.

8. Родителите да носят отговорност за поведението на децата си в интернет пространството, защото Интернетът не е само технология, а е социална среда.

9. Родителите, с помощта на учителите, да изграждат ценностна система на децата си и правилен модел на общуване, за да се отнасят те с уважение в различни мероприятия на училището, с цел издигане престижа на учебното заведение.

Допълнителни разпоредби:

Чл.44. Всички констатирани нарушения в настоящия кодекс се разглеждат от комисията по етика към ОУ "Юрий Гагарин" гр. Сливен.

Чл.45. Комисията по етика е съставена от представители на:

- работодателя;
- педагогическия персонал;
- непедagogическия персонал.

Заключителни разпоредби:

Чл.46. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на Закон за финансовото управление и контрол и Методически насоки по елементите на финансовото управление и контрол и е неизменна част от ежедневната работа на училищната общност.

Чл.47. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на училищната общност и защита от неоснователни обвинения.

Чл.48. При осъществяване на действия, несъвместими с етичните норми на поведение, учителят, служителят или работникът, който ги е извършил или допуснал, следва сам да се оттегли от работното си място.

Чл.49. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки учител, служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

Чл.50. Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе жалба в Комисията по етика. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

Чл.51. Настоящият Етичен кодекс е отворен и подлежи на актуализация при промяна на нормативната уредба, законовата уредба за обучението от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии или при необходимост.

Чл.52. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от деня на утвърждаването му със заповед № РД-06-1/15.09.2023г на директора на ОУ "Юрий Гагарин" гр. Сливен.

Предложения на етичната комисия:

- Организиране на празненства в ОУ „Юрий Гагарин“ – гр. Сливен с цел сплотяване и сближаване, в дни, свързани с откриване на учебната година, коледни празници, 8-ми март, края на учебната година и други празници.
- По случай патронния празник на училището да бъде връчена специална награда на ученик или дете за етично отношение към своите съученици, учители и обслужващия персонал.
- Провеждане на образователно - информационни събития с цел повишаване на обществената информираност за ползите от образованието сред ромската общност в кв. Надежда.
- С цел гарантиране сигурността на нашите ученици в социалните мрежи, по време на родителските срещи и в часовете на класния ръководител, да се проведат беседи и изнесат кратки лекции по темата, за да се предпазят учениците от кибертормоз.

Състав на Етична комисия към Основно Училище „Юрий Гагарин“ - гр. Сливен

1. Генка Георгиева
2. Петър Петров
3. Красимира Михайлова
4. Станиела Рачева

КРИТЕРИИ И ПРОЦЕДУРА ЗА НАГРАЖДАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Децата и учениците се поощряват с морални и материални награди /книги, речници, тефтери, грамоти, електронни устройства, образователни игри и др./ за постигнати изключителни успехи в учебната дейност, в заниманията по интереси, за активна дейност в училище и извън училище, за участие в училищни и общински състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други изяви в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

I. КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА УЧЕНИЦИ ЗА НАГРАЖДАВАНЕ.

1. Много добър и отличен успех в училище и по време на онлайн обучението.
2. Да се ползват с обичта и уважението на съучениците си.
3. Да нямат наложени наказания.
4. Участия в инициативи на училището и активна позиция при решаването на възникнали проблеми.
5. Активна дейност в училище:
 - 5.1. Участие в олимпиади и други дейности със състезателен характер;
 - 5.2. Участие в клубове, занимания по интереси, младежки организации;
 - 5.3. Участие в спортни отбори;
 - 5.4. Изяви в театрални, музикални и други състави.

II. ПРОЦЕДУРА ЗА НАГРАЖДАВАНЕ

1. Директорът на училището, след решение на Педагогическия съвет, със заповед, може да учредява награди за децата и учениците.
2. Наградите, с които се удостояват децата и учениците, могат да бъдат публична благодарност пред училищната общност, похвални грамоти, благодарствено писмо до родителите, предметни награди, парични награди и други, в зависимост от възможностите на училището и постиженията на децата и учениците.
3. Предложенията за удостояване с награди се правят до директора на училището от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с деца и ученици, от ученици в училището, от други лица и организации.
4. Предложенията съдържат трите имена на детето или ученика, групата/класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на детето или ученика в подкрепа на направеното предложение.
5. Наградите се връчват на значими празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

КРИТЕРИИ И ПРОЦЕДУРА ЗА НАГРАЖДАВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

Учители, изявени професионалисти, с доказан принос в своята дейност, постигнали високи резултати при възпитанието и обучението на учениците, с широк положителен отзвук от училищни и извънучилищни дейности, се поощряват със заповед на Директора с морални и материални награди.

I. КРИТЕРИИ ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА НАГРАДИ

1. Постигнати високи и трайни резултати в педагогическата дейност.
2. Висока лична квалификация, да няма наложени наказания.
3. Прилагане на иновационни подходи в учебно-възпитателния процес.
4. Реализирани значими постижения в областта на образованието и възпитанието: спечелени награди, класиране на олимпиади и други дейности със състезателен характер.
5. Участие в разработване и реализиране на проекти.
6. Активна работа с неправителствени и граждански организации.
7. Участие в квалификационни курсове/семинари, конференции и др. за придобиване на допълнителна или нова квалификация.
8. Приобщаване на родителите към дейността на ОУ „Юрий Гагарин”.
9. Комуникативност - качество, проявено в контактите с колеги, ученици, родители.
10. Оригиналност при осъществяване на значими за училището дейности /празници, форуми, конференции и др./

II. ПРОЦЕДУРА ЗА НАГРАЖДАВАНЕ

1. Директорът на училището, след решение на педагогическия съвет, със заповед може да учредява награди за учителите.

2. Наградите, с които се удостояват учителите, могат да бъдат публична благодарност пред училищната общност, похвални грамоти, предметни награди, парични награди и други, в зависимост от възможностите на училището и постиженията на учителите.

3. Предложенията за удостояване с награди се правят до Директора на училището от педагогически специалисти, от специалисти, от други лица и организации.

4. Предложенията съдържат трите имена на учителя и мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на учителя в подкрепа на направеното предложение.

5. Наградите се връчват на значими празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.